

**Høringssvar fra Strømsgodset menighetsråd:
"Veivalg for fremtidig kirkeordning"**

Innledning

Vi har fått oversendt fra Kirkerådet høringsnotatet, «Veivalg for fremtidig kirkeordning», og takker for anledning til å avgi høringsuttalelse. Vi har i vår uttalelse langt på vei lagt oss tett opp til uttalelsen fra Drammen Kirkelige Fellesråd, noe som faller naturlig siden saksforbereder for menighetsrådet samtidig har bidratt i arbeidsgruppen som forberedte saken for Fellesrådet. Vi velger å gå rett på de 27 spørsmålene:

Svar på høringsspørsmålene:

- 1) Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?**

Etter vår mening er det naturlig at det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå, som følge av de gjennomgripende veivalg som kirken nå skal ta.

Det er viktig at en justering i myndighetsfordelingen mellom de ulike nivå ikke justeres på en måte som gjør at den lokale kirke svekkes. Dette er en naturlig slutning etter forrige «refleksjonsprosess» hvor et stort flertall støttet en styrking av soknets myndighet og innflytelse på egen virksomhet.

Det nevnes i alle sammenhenger at lokalkirken er grunnenheten hvor kirken lever, og derfor må dette organet få større ansvar, og ikke minst styring over egne ressurser gjennom bl.a. å kunne påvirke hvem som tilsettes der.

- 2) Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?**

Ja, Strømsgodset Menighetsråd mener dagens finansieringsordning må fortsette. Dette sikrer både lokal forpliktelse og tilhørighet, men impliserer også avhengighet av kommune og lokalsamfunn. Dette gir det samspillet mellom kirke og samfunn som folkekirkebegrepet inneholder.

- 3) Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.**

Alternativt ser Strømsgodset Menighetsråd da for seg en kombinasjonsløsning med livssynsavgift over skatteseddelen og særskilt kommunal/statlig støtte til kirker med viktig lokal symbol- eller historisk verdi. Det bør fortsatt være i kommunenes interesse at lokale kirkebygg ikke forfaller som symbol- og identitetsmarkører i kommunen.

- 4) Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?**

Kommunereformen vil ventelig føre til opprettelse av nye (større) fellesråd. Dersom ikke kommuneantallet reduseres som forventet, bør det etter behov opprettes «vertsfellesråd» som betjener de små fellesrådene med kompetanse innen f.eks. administrative støttefunksjoner som lønn, regnskap, arkiv etc., samt kirkebygg, vedlikehold og annen forvaltning.

Bispedømmerådets oppgaver kan da begrenses til behandling av prinsipielle kirkefaglige spørsmål knyttet til biskopens tilsynsmyndighet og faglig styrking av menigheter gjennom ansatte og råd. Møtehyppighet kan da være sjeldnere og byråkratisk organisering forenkles.

Videre kan en oppjustering av soknestørrelsen, der hvor forholdene ligger geografisk til rette for det, kunne bidra med «stordriftsfordeler» med større menighetsstaber, flere frivillige, felles aktiviteter som binder mindre ressurser og lignende.

5) Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Størrelsen på soknene bør være hensiktsmessig slik at menighetsstabene samlet kan ha kompetanse på kirkens ulike fagområder. Videre spiller hensynet til stabsfellesskap inn, samt at det kan etableres en daglig ledelse. Det må imidlertid vises fleksibilitet med hensyn til evt. sammenslåing av sokn.

6) Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Ja. Strømsgodset Menighetsråd mener at ordningen med to organer fungerer godt og bør videreføres.

Vi er enige med flertallet i punkt A. Menighetsrådet må fortsatt ha virksomhetsansvaret for å beholde soknets myndighet og innflytelse på egen virksomhet.

7) Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Fellesorgan for flere sokn bør ligge på kommunenivå, samtidig som en tar høyde for kommunereformen som forutsetter sammenslåing av de mindre kommunene. En må tenke seg fellesråd, som har de ressurser og den kompetanse som er nødvendig for å ivareta soknets forvaltningsoppgaver innen personal, økonomi og kirkeforvaltning. Nærhet til både sokn og kommune er vesentlig i denne sammenheng og må tillegges stor vekt i kirkeordningsplanen. Det vil være uheldig om fellesorganet defineres utenfor kommunens «ansvarsområde».

8) Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Nei. Vi mener at dagens oppgavefordeling bør videreføres.

9) Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Ja. Strømsgodset Menighetsråd mener at all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer.

Strømsgodset Menighetsråd er enige med flertallet i punkt 1A.

10) Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Soknet bør ha en daglig leder, og i tillegg bør soknet/menighetsstaben ha en størrelse som muliggjør en leder som ikke bare er i en liten deltidsstilling. Alternativt kan en ansatt være daglig leder for flere nabosokn.

Strømsgodset Menighetsråd er enige med flertallet i Kirkerådet i punkt 1A, hvor det etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestatjenesten.

Strømsgodset Menighetsråd er enige med flertallet i Kirkerådet, punkt 2A, hvor Kirkerådet uttrykker at presten kan, men ikke må, gis rollen som daglig leder i en fremtidig kirkeordning.

I sammenhenger hvor soknet ønsker å kombinere stilling for daglig leder med en eksisterende fagstilling, kan også menighetens prest ansettes i en deltids daglig leder stilling på lik linje med diakon, kateket, kantor, trosopplærer eller andre med de lederegenskaper som kreves for stillingen.

11) Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Strømsgodset Menighetsråd er enige med mindretallet i punkt B om at biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres både overfor prester og andre vigslede medarbeidere, men dette innebærer ikke nødvendigvis at biskopen må ha arbeidsgiverfunksjoner overfor prestene.

Biskopen bør være en visjonsbærer for kirken, både (inter)nasjonalt og lokalt. Det er viktig at biskopen er til stede i offentlige og lokale sammenhenger hvor kirken representeres.

Biskopen bør fortsatt ha en sentral rolle i forbindelse med ivaretagelse av kirkens liturgi og tros lære.

12) Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Biskopen skal godkjenne tilsetninger i vigslede stillinger.
Biskopen foretar ordinasjon til vigslet tjeneste og har tilhørende sanksjonsmuligheter.
En bør overveie å utvide tilsynet til flere stillingskategorier i det menighetsrettede arbeid.
Biskopen kan gi bindende pålegg om endring av tjenesteutførelse for medarbeidere.
Biskopen bør ha rett til å møte i alle kirkelige råd.
Biskopen er høringsinstans i en rekke saker som menighetsrådene har ansvaret for.
Biskopen bør ha ansvaret for å godkjenne lokale planer om blant annet gudstjenesteliv, diakoni, trosopplæring/undervisning, kirkebruk og kirkemusikk.
Biskopen kan ha en fagstab, evt. bispedømmeråd, for strategisk og faglig arbeid i bispedømmet.

13) Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Strømsgodset Menighetsråd er enige med flertallet i Kirkerådet, punkt A, som sier at det bør være en egen valgordning for biskoper.

14) Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Bispedømmerådet opprettholdes. Biskopen trenger et organ for støtte og ivaretagelse av sine funksjoner, og bispedømmerådet vil naturlig høre sammen med denne tjenesten. Da vil bispedømmerådet være et organ for det nasjonale rettssubjektet.

15) Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Høringsdokumentet nevner flere viktige områder for et bispedømmeråd. Vi mener disse er særlig viktige:

- Rådgivende organ for biskopen
- Strategisk arbeid i bispedømmet
- Fagutvikling innen gudstjenesteliv, forkynnelse, diakoni og undervisning
- Støttefunksjoner for menighetene
- Klageinstans for saker som ikke blir avklart på soknenivå
- Tilsette ansatte som ikke har soknet som arbeidsgiver og arbeidssted
- Drøfte saker som skal til Kirkemøtet og følge opp saker fra Kirkemøtet

16) Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Strømsgodset Menighetsråd hadde en lang og grundig drøftelse av dette spørsmålet, men var ikke i stand til å konkludere.

Enkelte var enige med mindretallet (B) i Kirkerådet som går inn for at arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte som arbeider i soknet, legges til fellesrådet, noe som imidlertid forutsetter en bærekraftig størrelse på fellesrådene og at biskopens innflytelse på tilsetting og ledelse av prestatetjenesten sikres i tilstrekkelig grad.

Andre støttet Kirkerådets flertall (A) som går inn for at arbeidsgiveransvaret for alle kirkelige tilsatte som arbeider i soknet, legges til bispedømmerådet.

Flere ga uttrykk for frustrasjon over at ikke Kirkerådet, når et «veivalg for fremtidig kirkeordning» skulle tas, ikke klarte å komme fram med et nytt og konstruktivt forslag som svarte bedre til en **ny** kirkeordning og bidro til at mennesker som skal samarbeide i menighetene, ikke havnet i eksisterende «skyttergraver».

17) I hvilken grad bør arbeidsgiveransvaret fordeles på ulike organer?

Strømsgodset Menighetsråd mener at arbeidsgiveransvaret for medarbeidere som arbeider i soknet bør samles i ett organ, og ikke fordeles på flere organ eller delegeres mellom ulike organ.

18) I hvilken grad bør det åpnes for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

I så liten grad som mulig. Arbeidsgiveransvaret bør være forutsigbart og med mest mulig lik ordning over hele landet.

19) Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatetjenesten og andre vigslede tjenester?

Det er viktig å sikre felles standarder for prestedtjenesten og det pastorale lederskap i menigheten, og dette kan ivaretas gjennom biskopens tilsynsrett, og lokalt håndteres av prosten som faglig leder av denne tjenesten. Prosten bør også ha en teologisk veilederfunksjon overfor andre vigslede medarbeidere som utøver forkynnelse og opplæring. For øvrig er det viktig at kirkeordningen ikke blir et resultat av profesjonsinteresser.

20) Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Kirkemøtet bør videreføres som i dag. Ved overføring av ansvaret for de statlige midlene til Kirkemøtet, blir dette organ ansvarlig for prioriteringene i kirken.

Strømsgodset Menighetsråd mener at de midlene som staten til nå har øremerket for arbeid i soknet, fortsatt bør være øremerket for soknet når Kirkemøtet overtar finansieringen for Den norske kirke. Dette gjelder finansieringen av trosopplæringen og de diakon- og kateketstillingene som ble overført fra staten til soknet i 2007. Dette vil bidra til stabilitet og forutsigbarhet for det lokale kirkelige arbeidet.

21) Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Det er viktig at det tilstrebes en bred representasjon fra den kirkelige struktur og alle organer.

22) Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Strømsgodset Menighetsråd er enige med flertallet i Kirkerådet, punkt 1A, om at Bispemøtet også i en fremtidig kirkeordning bør være et sentralt organ med ansvar for å samordne de oppgaver som er tillagt de enkelte biskopene samt ivareta helhetskirkelige spørsmål. Reglene for behandling av lære- og liturgisaker bør imidlertid gjennomgås og presiseres. Kirkerådet er ansvarlig for all forberedelse og oppfølging av saker som hører inn under Kirkemøtets myndighet.

23) Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Det er hensiktsmessig at biskopene ledes av preses/ledende biskop som nå.

24) Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Det bør være representasjon fra alle bispedømmer.

25) Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

En lærenemnd bør ikke videreføres.

26) Har høringsinstansen synspunkter på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Ordningen i dag bør videreføres.

27) Har høringsinstansen synspunkter på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Ordningen i dag videreføres.

Strømsgodset 8. mai, 2015

Cathe Wiksén Freilem
Fung. menighetsrådsleder

Kai Ingolf Johannessen
Saksforbereder, menighetsråd